

Eesti Keskkonnaühenduste Koda
info@eko.org.ee

Teie 07.04.2022 nr 1-2/22/5374

Meie (digitaalalkirja kuupäev)
nr 3-2.1/2022/2124

Vastuskiri Pallipere metsakuivendusest

Austatud Laura Uibopuu

Olete 07.04. 2022 pöördunud kirjaga nr 1-2/2022/5374 Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi RMK) poole ja juhite tähelepanu Pallipere metsakuivendusobjekti rekonstrueerimise keskkonnamõjudele ning toote välja, millises ulatuses tuleb projekti elluviimisest loobuda, et tagada looduskaitsete väärtuste, sh Natura väärtuste säilimine.

RMK ja projekterija (Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi AS) on analüüsinud Teie seisukohti ja kontrollinud veel kord kavandatavate tegevuste mõju väärtustele.

1. Märkite järgmist: Projektiga on kavandatud kuivendamine Kädva metsise püselupaigas (edaspidi PEP), mis on Natura linnualade koosseisus: kuivendajad K39, K29 ja K24 ja uus eesvool PP1. Kindlasti ei saa nõus olla Keskkonnaameti järeldusega, et uue eesvoolu PP1 rajamine ja olemasoleva eesvoolu looduslikku seisujätkmine ei kahjusta metsise soodsat seisundit.

Vastus: Kraave K39, K29 ja K24 ei puhastata sihtkaitsevööndis. Piiranguvööndi osas on piiratud hooldustöödega, sest need on kokkuveoks kasutatavate mullete ääres.

Uus eesvool rajatakse olemasolevate kraavide baasil ja selle eesmärk on vältida just alternatiivina metsise sihtkaitsevööndi osas asuva tänase eesvoolu puhastamist. Seega kuivenduse mõju metsise mängualale väheneb ning kui näha ette sulgemistöid, siis on see võimalik viia veelgi väiksemaks (eesvool kantakse maha ja sellega on tegevuseks eeldus loodud).

Eesvoolu PP1 ei saa kavandada nii, et see PEPi ei läbiks. Kui üritada eesvool PEPi piiri mööda Raka ojani suunata, tähendab see reljeefisttulenevalt väga suuri kaevemahte ning suurt kraavi pealtlaiust (8-12 m,) olulist kuivendusmõju kasvu, mis ei ole kindlasti vastuvõetav. Uut eesvoolu ei rajata, vaid olemasolev kraavivõrk kujundatakse vastavalt ümber. Antud olukorra lahendamiseks on olnud kaasatud KeA ja PTA (nõupidamine 12.01.2021) ning leitud, et projekteritud eesvool on ainukene mõistlik variant.

Samuti juhime tähelepanu asjaolule, et vahet tuleb teha kuivendamisel ja antud juhul kuivendussüsteemi rekonstrueerimisel. RMK kavandab tegevusi eelnevalt kuivendatud aladel ja neil kuivendusemõju käsitlemine esmakordsena pole asjakohane.

2. Kirjeldate, et PTA koostatud keskkonnamõju eelhindangus on välja toodud, et RMK KMA (keskkonnamõju analüüs) alusel Kõnnumaa maastikukaitseala Loosalu sihtkaitsevööndile mõju puudub, sest alaga piirnevalt töid ei planeerita ja seega leevendavad meetmed pole vajalikud. Märkite, et on siiski tõenäoline, et rekonstrueeritava süsteemi idapoolsed kraavid avaldavad mõju soolupaikade seisundile.

Vastus: Projekteerija hinnangul antud loogika eirab projektala reljeefi ning rabade iseärasusi. Projektis puhastatavad kraavid asuvad väljapool sadevee-toitelist rabalaama 3 m võrra madalamal maapinnal ning rabaga hüdrauliliselt seotud ei ole. Kogu Loosalu raba, Kõrgemäe raba ja Kädva raba vaheline kausjas ala on „justkui üks 2 km laiune kraav“, sügavusega ~6 m. Praeguse projektlahendi juures saab öelda, et mõju Loosalu sihtkaitsevööndile ja rabakuplile puudub. Kaitsealast majandusmetsa suunas muutuvad soomullad kohe mineraalmuldadeks. Majandusmetsa osa kuivendamine mineraalses pinnases ei saa mõjuda negatiivselt rabakooslusele, mis toitub sademetest.

3. Raka oja. Toote välja, et projektiga on hõlmatud ka Raka oja looduslikus ja looduslähedases seisundis lõik. Looduslikus seisundis jõed ja ojad on loodusdirektiivi I lisa nimetatud kaitstav elupaigatüüp, mille pindala ei tohi väheneda ja seisund halveneda, seda kogu EL liikmesriigi piires, mitte ainult Natura aladel. Teete ettepaneku oja looduslikus ja looduslähedases seisundis lõik sellisena ning täita loodusdirektiivist tulenevat kohustust, teeme ettepaneku piirduda eelnimetatud hooldusmahuga.

Vastus: Raka ojast on kavandatud likvideerida koprapaisud, aga ka kogunenud sete, mille kandumine Kärü jõkke tuleb välistada. Seda on võimalik teha Raka oja olemasoleval kraavivallil ja masinatega, ilma oja oluliselt mõjutamata.

4. Alternatiivide võrdlusest. Juhite tähelepanu, et nii RMK enda kuivendusstrateegia kui ka FSC nõuete kohaselt tuleb kuivendamise puhul kaaluda tegevuse alternatiive. Palume esitada alternatiivide võrdlus vastavalt FSC nõuetele ning RMK metsakuivendussüsteemide majandamise strateegiale. Lisaks kirjeldate vajadust alternatiivi kaalumisel hinnata tegevuse majanduslikke, sotsiaalseid ja ökoloogilisi mõjusid.

Vastus: Teie poolt kirjeldatud meetodil hinnatakse mõjusid KMH protsessis ja uute kuivendussüsteemide rajamisel. Olemasolevate kuivendussüsteemide rekonstrueerimisel üldjuhul KMHd läbi ei viida. Just sellest tulenevalt on üldised majanduslikud ja täpsemad ökoloogilised mõjud, aga ka tegevused kirjeldatud RMK metsakuivendussüsteemide majandamise strateegias.

RMK keskkonnamõju analüüs põhineb konkreetsetele väärtustele ja mõju analüüsitakse konkreetsete väärtuste põhiselt ning alternatiivid kirjeldatakse leevendavate meetmetena, kui tavapärasest tegevust ei saa teostada. Pallipere objekti kohta koostatud KMA on hea näide (nt uue eesvoolu kujundamine) alternatiivsete lahenduste ja leevendavate meetmete väärtuste põhisest rakendamisest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Kivisto
metsaparandusosakonna juhataja

514 8580 toomas.kivisto@rmk.ee